

REFERAT FRA PASTORALRÅDETS 107. MØDE 10. – 11. JUNI 2023 SEVERIN KURSUSCENTER, MIDDELFART

Lørdag, den 10. juni:

Punkt 1: Velkomst og indledning. Valg af dirigent. Navneopråb.

Formanden byder velkommen. Godt at kunne mødes igen.

For første gang deltager diakon Christian Gabrielsen fra Færøerne, der senere vil fortælle om menigheden i Torshavn.

Biskoppen byder ligeledes velkommen.

Han meddelte, at Maria Truelsen er blevet alvorlig syg. Han opfordrer alle til at skrive under på en hilsen i form af et kort.

Lea Noval blev valgt til dirigent.

Lea foretager navneopråb. Følgende har meldt afbud til mødet: Jaime Morales Henriques (Odense), Michala Lange Baerentsen (Ordrup-Hellerup), Ursula Ljungqvist (København), Michaela Engell (Nuuk), Diakon Michael Münchow (repræsentant for Præsterådet), Nora Palacios (repræsentant for spansktalende gruppe) samt Niels Messerschmidt (Informationstjenesten).

Punkt 2: Formandens beretning

Der henvises til den udsendte beretning.

Nogle gange kan Formanden føle et historisk vingesus ved at læse, hvilket nummer i rækken af Pastoralrådsmøder, vi er nået til – nr. 107. Mange før os, nu vi og forhåbentlig rigtig mange efter os.

I forretningsudvalget har der siden sidste Pastoralrådsmøde (PR) været afholdt 5 møder.

Det har været en blanding af fremmøde og digitale møder.

Der har som altid været arbejdet meget med programmet til disse to dage, og man har forsøgt at tage udgangspunkt i de ønsker, som blev nævnt ved det første møde.

Kirkeskat er et af de punkter, der skal berøres. Det er vigtigt for os og for vores kirke.

Vores kirkeskattekonulent Susanne Debora Madsen vil tale herom.

I morgen søndag skal der arbejdes med et andet af jeres ønsker. Næmlig nogle af de problematikker, der kan være omkring konvertitter. Mere præcist bekymringen om, at mennesker konverterer, og så forsvinder de. Det kan være vanskeligt at fastholde dem i Kirken. Konvertit Jacob Laugesen vil komme med et oplæg.

Før i tiden, når et menighedsrådsvalg nærmede sig, blev der nedsat en valgstyrelse for hele bispedømmet. I forbindelse med sidste valg blev det besluttet, at valgstyrelsen skulle være

permanent og således ikke opløses efter valget. På grund af Corona og dermed aflysningerne af Pastoralrådsmøder, blev de nye ændringsforslag ikke vedtaget og dermed ikke taget i brug. På næste Pastoralrådsmøde skal der arbejdes hermed.

I Forretningsudvalget har der været en del genudnævnelser til skolebestyrelser.

Punkt 3: Biskoppens beretning

Præstesituationen:

Præstesituationen er lidt prekær, også selv om vi sidste år fik to nyviede præster og én, som tidligere har virket i bispedømmet, er kommet tilbage. Det er vanskeligt at dække behovene. Ordenspræster – verdenspræster. Selv om vi er langt henne på året, er dette års præsterokade ikke på plads.

Der er nu 70 præster i bispedømmet. Pr. august er situationen endnu ikke afklaret. Men, situationen i Danmark er dog ikke så slem som i mange andre lande.

Som allerede nævnt ved det forgangne Pastoralrådsmøde, er pater Janusz Turek CSSR fra januar i år vendt tilbage til bispedømmet og vil indgå i den pågående planlægning.

En vietnamesisk jesuit Phuc Hoang Dung Nguyen kommer til Aarhus og en polsk jesuit, Wojciech Nowak, til kommunetetet i København.

Desværre rejser pater Roman Groszewski og pater Szczepan Urbanowicz tilbage til Polen for at overtage opgaver dér. Det samme gør pater Pawel Ben, ligesom pater Pawel Rakowski skal gennemføre sit tertiat.

Pastor Jerome Dejean de la Batie rejser til Japan og erstattes af pastor Jerome de La Roulière. Pastor Winek Barwinski (Herning) er sygemeldt. Pastor Thomas Birkheuser er konstitueret.

Præstestuderende:

Lukas Macko studerer på det engelske kollegium i Rom og 11 studerende på kollegiet Redemptoris Mater, hvoraf 3 i praktik.

Der findes en del unge, der viser interesse for præstegæringen – vi må håbe på, at det udvikler sig til et konkret kald.

Paul Jørgensen: Tænker man i retning af kvindeligt præster samt gifte præster?

Biskoppen: Det diskuteres på verdensplan, men det nyder ikke fremme, hvorfor det ikke er formålstjenligt at indgive forslag herom fra vor side.

Øvrigt:

Vi har måttet tage afsked med Son Bui. Kendt i Bispedømmet i forbindelse med bl.a. bygninger. Er flyttet til Hjørring. Der er ikke fundet en erstatning endnu. Han er stærkt savnet.

Love:

Et lovforslag om tvungen oversættelse af fremmedsprogede prædikener synes at være taget af bordet, i hvert tilfælde hos den nuværende regering. Der har været udefra kommende, bekymrende kommentarer til dette udspil.

I 5 år haft vi haft en trosamfundslov, som skulle sikre status for vores kirke, men det er en lov, der er meget kontrollerende. Der kræves meget for at blive et anerkendt trossamfund.

Biskoppen gennemgik herefter historien omkring ministerialbøger.

Biskoppen oplever, at folkekirken er støttende over for den urimelige behandling, som den katolske kirke udsættes for.

Der findes desuden problemstillinger omkring, hvem der må komme til Danmark som udenlandske forkyndere. Det drejer sig om personer uden for EU. Det gælder både for den katolske kirke og folkekirken. Danske Kirkers Råd er blevet inddraget i sagen.

P. Sigurd:

Findes der andre lande, som har lignende strenge regler.

Biskoppen:

For nogle år siden blev der afholdt et møde i CCEE-regi, hvor der i Minsk skulle holdes en messe. Den lokale biskop måtte søge om tilladelse til, at præsterne måtte koncelebrere.

Jacob Naur, Aarhus: Har vi katolske lobbyister?

Biskoppen: Vi har ikke en specifik lobbyist. Helle Jørgensen på Bispekontoret holder uofficielt øje med situationen. Vi har desuden et godt samarbejde med Dansk Frikirkenet.

Tror ikke på, at lovgiverne er særligt interesserede i den katolske kirkes forhold.

Kirken står overfor mange udfordringer. Udefrakommende udfordringer, som de første kristne gjorde – blot fordi man er kristen.

Eller i forhold til tidsånden; det er nok dette vi oplever herhjemme. Vi anses for irrelevante og ude af trit med virkeligheden. Tænk blot på bestræbelserne på at gøre fri abort til en menneskeret.

Men der findes også udfordringer *indefra*: hvis vi selv falder af på den, i vores levevis, så gør vi os ekstra sårbare. Vi skal bestræbe os på at leve så eksemplarisk som muligt. Vi skal leve autentisk. Prøve på at bevare enheden i kirken, ellers bliver vi meget sårbare.

Det er VIGTIGT at leve vores tro autentisk.

Den synodale proces:

I Prag har der været et møde som en slags forberedelse til den kommende bispesynode. Ud over Biskoppen deltog fra Danmark generalsekretær sr. Anna Mirijam Kaschner CPS og Nik Bredholt, formand for den danske synodale styrekomité.

Punkt 4: Regnskab v/administrationschef Thomas Larsen.

Der henvises til udleveret materiale.

Der har været 4 millioner kroner i overskud på den ordinære drift, som vi ikke havde regnet med grundet arv etc.

2022 har ikke været et godt år, i modsætning til 2021.

Vi slutter året med et underskud på 14 millioner. I 2021 havde vi et overskud på 11 millioner, som kunne henføres til salg af Sct. Ansgar skole.

Kirkeskatten har ikke helt givet det resultat, som vi havde forventet.

Susanne Madsen vil senere belyse dette.

Vi har haft stor gaveindtægt i 2022, bl.a. bygningerne i Vejle, modtaget fra Præmonstratenserne.

De ordinære indtægter ligger på 28 millioner, som er ekskl. finansielle indtægter og formålsbestemte gaver.

Pastorale udgifter dækker bl.a. ekstra udgifter ifm. den synodale proces (udsendelse af breve etc.)

De ordinære udgifter ligger på 24 millioner. Hovedparten af udgifterne går til præstelønninger.

Note 3: hvorledes finder vi midlerne til præstelønninger: bl.a. via fonde, både danske og udenlandske, kollekter fra de danske menigheder.

Evangeliseringsudgiften på kr. 10.000 er primært til Kaare Nielsens mobilkirke.

Værdien af vores investeringer er reduceret med 24 millioner. Værdipapirerne er ikke solgt, men vi kan se, at værdien er blevet mindre. Vi har dog bemærket, at værdien er ved at stige igen.

Danske Bank, Nordea og Nykredit forvalter vores penge.

Georg Høhling: Bankerne investerer i puljer: Hvilken risiko?

Thomas Larsen: 60% aktier, 40% obligationer – det er den nye fordeling.

Paul Jørgensen: Tilskud fra Tyskland: antallet af katolikker falder. Hvor længe kan man regne med at få tilskud.

Thomas Larsen: Det ved vi ikke.

Niels Engelbrecht: BonifatiusWerk er en organisation, der indsamler beløb. Det er meget bredspektret, hvad de giver tilskud til.

Kirkeskat: 2022 er steget med 3,8% (mod 7,8% i 2021).

Den læring, der kom fra sidste kampagne, vil vi bruge i år.

Siden 2018 pålægger Trossamfundsloven Den Katolske Kirke at aflægge et konsolideret regnskab. Regnskaberne kan ses på Kirkeministeriets hjemmeside og er konsolideret på tværs af fællesadministrationen (Ansgarstiftelsen), ordenssamfundene samt sogne og sproggrupper.

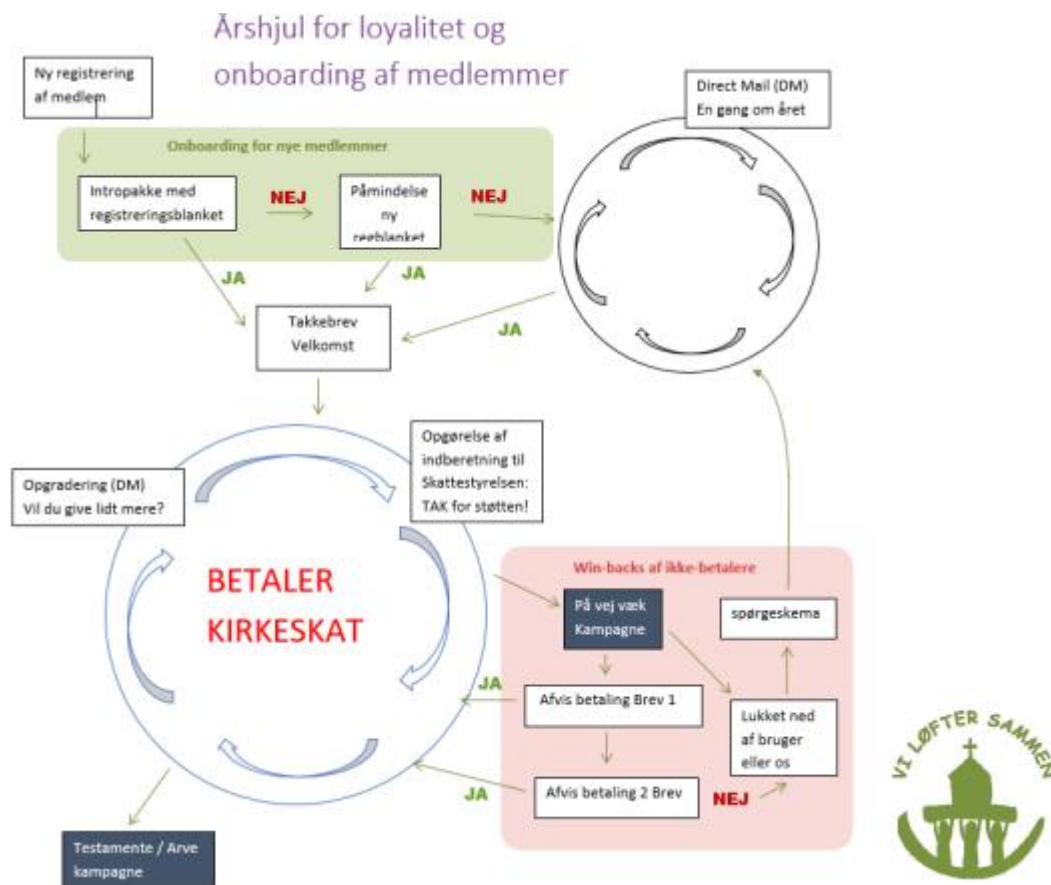
Årsregnskabet for fælleskassen (Ansgarstiftelsen) offentliggøres på www.katolsk.dk og Sogne-regnskaberne offentliggøres i menighedsbladet og på sognets hjemmeside. Offentliggøres også i sammenstillet form på www.katolsk.dk

Punkt 5: Kirkeskat v/Susanne Madsen

Susanne Madsen præsenterer sig selv. Hun nævner, at hun er kristen, men ikke katolik. Er fundraiser og har bl.a. arbejdet med mission og nødhjælp samt i TV- og fotobranchen

Susanne præsenterer en planche, som forklarer proceduren omkring kirkeskat:

November måned er blevet kirkeskattemåned. Man sender her breve ud – man tænker over, hvem man kontakter – udvælger.

Der findes en sekundær målgruppe – de figurerer ikke i andre grupper. De bliver eksponeret til kirkeskatten – f.eks. i kirken.

Man sender et brev; ikke alle har mail, men det er desuden blevet så sjældent, at man får et brev, så man bliver opmærksom.

- E-mails er ikke gratis at sende
- Kirken har en superbillig aftale med Postnord (kr. 5 pr. brev)
- Har ikke e-mail på alle
- Postadresser er ALTID opdaterede i CPR-registeret
- 7% større responsrate ved brevkontakt
- Der blev vedlagt en lille gave

Kampagnemateriale:

- Skal være positivt ladet
- Skal fortælle, hvorfor kirkeskat er vigtig
- Skal vise livet i Kirken
- Skal favne alle
- Skal være nemt at læse

Ved at hænge et takkebrev op i f.eks. våbenhuset er vores chance for at få endnu flere tilmeldinger til kirkeskat 4 gange højere.

Ca. lidt over hver 5. katolik betaler kirkeskat. Der findes ca. 50.000 katolikker i Danmark. Man taler om individuel kirkeskat og ikke pr. husstand.

Kirkekollekterne bliver oftest opfattet af menighederne som bidraget til kirkeskatten, og man vil ikke give yderligere.

Der oprettes 5 workshopgrupper.

Dette gav bl.a. anledning til følgende forslag:

Kan man bruge andre ord for kirkeskatten; f.eks. kirkebidrag.

Præsterne kunne i november måned i deres prædikener nævne kirkeskatten.

Susanne gennemgår herefter regler for arv og testamente. Det anbefales, at man kontakter Bispekontoret. Nævner, at alle kan donere penge til kirken.

Man skal ved donation til Kirken være meget opmærksom på problematikken omkring øremærkede gaver. Hvis donationen til et bestemt område ikke længere er aktuelt for kirken, kan donationen ikke anvendes.

Biskoppen anbefaler, at man betaler 1% af ens skattepligtige indkomst. Bispekontoret har IKKE INDSIGT i medlemmernes skatteforhold.

Biskoppen fortæller, at det er meget vigtigt at betale kirkeskat. Alle bedes lægge hovederne i blød mhp. at skaffe betalere.

Udenlandske katolikker har svært ved at se, at man skal betale kirkeskat. F.eks. er man vandt til, at udgifterne bliver betalt nedefra.

Biskoppen takker Susanne for hendes store arbejde.

Ved det fælles arrangement og aftenhygge fortalte Repræsentanter fra Færøerne og Bornholm om deres menigheder.

Søndag d. 11. juni

Dagen starter med messe kl. 8.00 ved Biskoppen.

Næstformand Søren Clausen byder velkommen til den sidste dag, idet formanden har været nødsaget til at forlade mødet.

Punkt 6: DUK orienterer v/ Organisationskonsulent Lea Noval, Formand Linh T. Nguyen, Sekretariatsleder Martin Riis Ottosen-Støtt og Pastoralrådsrepræsentant Filip Lazarow

Hvem er DUK?

Danmarks Unge Katolikker (DUK) blev stiftet i 1948 og er Den Katolske Kirkes officielle børne- og ungdomsorganisation i Danmark. DUK tager hånd om troen og leder de unge på vej i samarbejde med menighederne, skolerne og andre katolske samarbejdspartnere.

DUK hjælper bl.a. med at arrangere lejre. Der er 27 lokalforeninger.

Arrangementsprogram for 2023:

- 8 sakramentalarrangementer for hele landet
- 7 sommerlejre (5 på øm)
- World Youth Days i Portugal
- Lourdes
- Nordiske ungdomsdage i Trondheim
- Ledertræninger, retræter, skoleweekend

Anslået er der ca. 1400 deltagere i alt på DUK's arrangementer.

Man arbejder i øjeblikket med "Det nye DUK", som er en ny 5-årig version med arbejdstitlen "Sammen i Bønnen". DUK har brug for en vision for at definere og kvalitetssikre det fremadrettede arbejde.

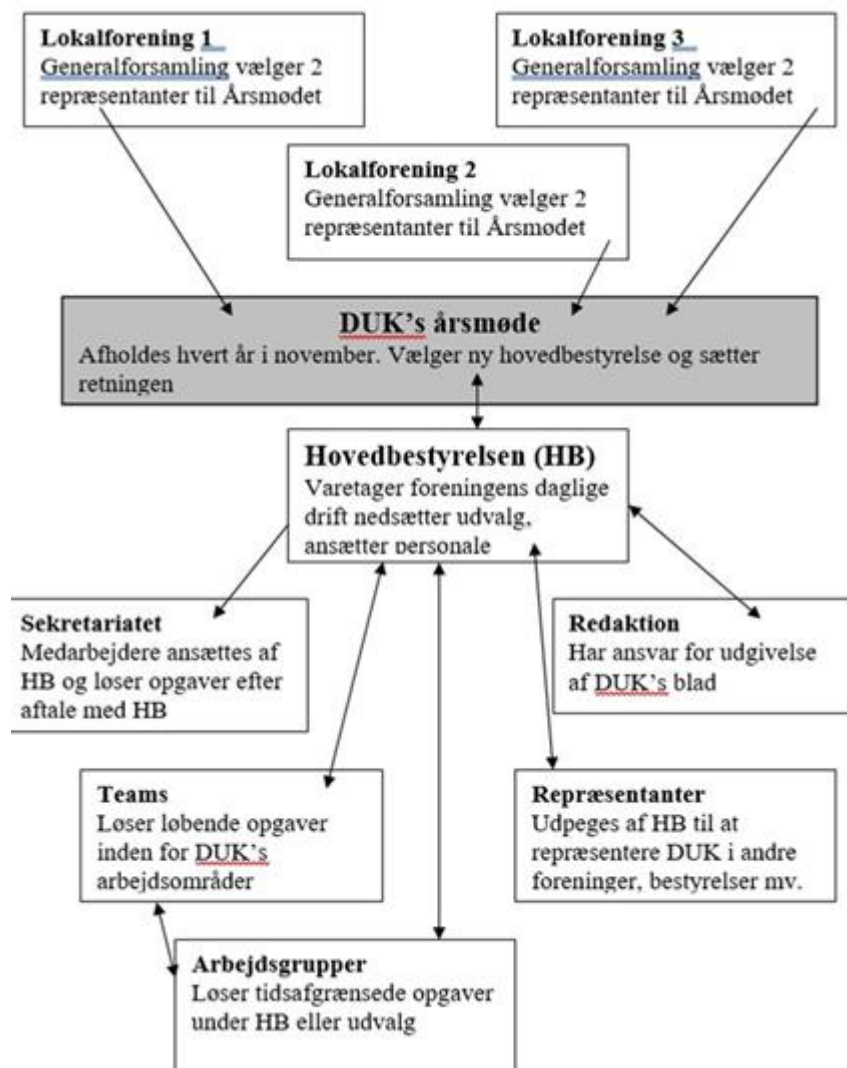
Det står i DUK's formålsparagraf, at opgaven er at "støtte på vej mod en personlig og levende tro". Man skal udforme en identitet af en uafhængig katolsk ungdomsorganisation.

Det er svært, idet der mangler en hyrde.

Man har forsøgt at hente hjælp fra præster. Måske skulle man overveje også at kontakte søstre.

DUK strukturelt:

Det er vigtigt at skelne mellem den nationale og de lokale foreninger. I fællesskab skal der dannes en fælles grundlag – altså DUK.

4 gange om året udgives et blad – Gloria.

Det er vigtigt, at DUK ved, hvad man i lokalforeningerne kunne tænke sig af arrangementer.

DUK's besværlige regler:

- Dem der betaler, bestemmer.
- Specifik regel for medlemskontingent, der danner basis for alle de andre regler:
 - skal være personlig betaling (ikke sognet, ikke lokalforeningen, ikke præsten)
 - undtagelsen er, at forældre/værge gerne må betale – uafhængigt af barnets alder
 - må IKKE være en del af en "samlet sakramentalpakke" sognet tilbyder, hvor det ikke kan vælges fra.

Medlemskontingentet danner basis for, at noget kan lade sig gøre. Skal gøres via DUK's hjemmeside. Og KUN via hjemmesiden: på duk.dk/medlem.

Det er DUK's grundeksistens.

Spørgsmål: Ville det være muligt, at bedsteforældre kan komme med? Derved kan man så måske starte en lokal DUK. Evt. kunne bedsteforældre være med som ledere eller med i køkkenet.
Martin: DUK vil gerne hjælpe – der findes en familieguppe i København.

Der vises en graf, der viser aldersprofil. Viser, hvorledes tilknytningen til DUK er – efter firmelse stor tilslutning, derefter et fald, så kommer kommunionen med stor deltagelse.

Filip: taler herefter om sakramental lejre.

De holdes flere gange om året – er til børn og unge til 1. kommunion og til firmelsen. Samarbejde er meget vigtig. Information og kommunikation, gensidig tillid, fælles vision, afstemte forventninger, god organisation og fordeling af opgaver, opmærksomhed, lydhørhed, aftalte forventninger. Samarbejde er hele kærnen.

Georg Høhling minder Filip om Pavens ord: børn og unge er ikke bare vores nutid, men også vores fremtid.

Kateketerne har en stor opgave.

DUK vil gerne have et samarbejde med kirken og forældrene.

Appel: når I kommer hjem, tag diskussionen om, hvad man har af forventninger til DUK omkring børn og unge.

Maria Hammershøj, Caritas: Vi er SÅ glade for samarbejdet med DUK. Formålet er at hjælpe unge. Kæmpe tak for jeres samarbejde.

Lea: DUK er ikke nok frivillige til, at vi kan være kræsne med, hvem vi bruger som ledere.

Asbjørn Nordam:

Hvorledes holder vi fast i børnene i sognene efter undervisningen?

Der er mange unge, der er alene; DUK kan tilbyde et katolsk fællesskab.

Sr. Therese: er glad for de sakramentale møder.
Kateketerne har en meget vigtig rolle. De gamle kateter har meget stor erfaring.

P. Sigurd: oplever, at DUK-lejrene har stor betydning for unge mennesker. Der skabes nye kontakter inden for kirken – som de ikke kan få andre steder.
De unge på lejrene får meget ud af opholdet.

DUK's 75-års jubilæum:
Finder sted den 23.09 på Øm-borgen, som uløseligt hænger sammen med DUK.
Festen er for alle. Regner med 300 deltagere.
Lokalforeningerne har en særlig rolle - skal byde ind med et arrangement.
Nærmere information: <https://duk.dk/jubilæum/>

Punkt 7: Hvad får konvertitter til at føle sig hjemme i Den katolske Kirke? En konvertits refleksioner over, hvordan man fastholder konvertitter v. Jakob Lauge- sen med efterfølgende diskussion

Hvad skyldes det, at konvertitter af og til forsvinder fra den katolske kirke?
Antallet af konvertitter er påfaldende stort, iflg. Jakob.
Han har delt sine tanker med andre konvertitter for at finde ud af deres holdning.
Jacob har, iflg. ham selv, taget fløjlshandskerne af for at komme ind til sagens kerne.

Han føler sig overladt til sig selv. Nu er han jo optaget i kirken, men hvor er alle henne?
Han bliver ikke spurgt, om han vil være en del af det hele – f.eks. være ministrant, være lektor etc. "Så spørg mig dog", som Jakob udtrykker det. Det er dog også vigtigt, at man selv er udadvendt og deltagende.

Der er for få præster i kirken; de har stress, er overbelastede. Men der er ingen, der beder om hjælp. Jakob vil gerne være frivillig, men ingen spørger.
Man skal i kirken være opmærksom på, at nye skal til; at man ikke bliver ved med at køre med de sammen.
Som konvertit oplever man, at man ikke bliver inddraget i fællesskabet; man bliver blot sluppet løs, efter at man er konverteret. Her begynder det måske allerede at skure på. Man misser en messe; det kan føre til 2 og 3, og til slut kommer man slet ikke mere.
Som konvertit har man behov for bekendtskaber, venskaber, bibeltimer etc.
ForeningsDanmark skal inviteres ind i den katolske kirke.

Den katolske kirke er ikke dansk – det har sine fordele, men også udfordringer.

"Holdopdeling" – man skal helst være til det ene eller det andet: franciskaner, karmeliter etc.
Man kan da ikke være interesseret i det hele! Hvorfor ikke?
Også – Den traditionelle messe – man skal da enten være for eller imod?

P. Sigurd – har mange konvertitter. Har erkendt det nødvendige i, at man ikke skal overlade konvertitterne til sig selv. Han danner gruppe, som har glæde af hinanden.

Punkt 8: Forståelse af ”Vedtægter for menighedsråd” og ”Bestemmelser for menighedernes økonomiske og personalemæssige forvaltning” v/Georg Høhling

I menighedsrådene (MR) tegner sognepræsten og formanden menigheden. Men, MR skal også påse økonomien. Rådet har en meget stor opgave.

Det spændende er, når sognepræsten træffer sine egne beslutninger uden om menighedsrådet. Det er problematisk, når MR ikke bliver involveret.

Kan vedtægterne gøres tydeligere? Man er i gang med dette arbejde.

Se det udsendte materiale, hvor der er opsat ”Forståelse 1” (omhandlende vedtægternes § 4 stk. 5 samt ”Forståelse 2” (omhandlende bestemmelserne pkt. 4.1.7).

Georgs egne tanker er, at vedtægter ikke skal styre mennesker, det skal være omvendt.

Næstformanden:

Til november skal PA have dette på programmet – det drejer sig om 63 sider.

Punkt 9: Lægfolks mulighed for deltagelse ved valg af biskop v/Paul Jørgensen

Regler for valg af biskopper findes i Kanonisk ret.

Som det er nu, sender den lokale biskop hvert 3. år forslag til Vatikanet. Det bekymrende er, at det er hemmeligt. De mulige kandidater kender ikke deres egen vurdering. Her kan der ske en del uhensigtsmæssige ting.

I Kanonisk ret kræves det, at den udpegede præst har en stærk tro og gode vaner, der gør ham egnet til embedet. Der kræves ligeledes en vis uddannelse og erfaring – et længere studium end en almindelig præsteuddannelse.

En biskop har ret vidtgående beføjelser.

Herefter følger en historisk gennemgang af udvalgte biskopper.

- Kirkeretten kan ændres, og den er blevet ændret mange gange gennem historien.
- Fremgangsmåden ved valg af biskopper er hemmelig.

Punkt 10: Eventuelt

Asbjørn Nordam: MR-formanden i Silkeborg foreslår, at MR-formændene skal oprette en gruppe, som kan tale sammen i f.eks. Jylland. Man beslutter at skrive ud til formændene.

Sr. Terese: gennemgår kort Ikon Amen og fremviser materialet herfra.

PASTORALRÅDET, BISPEDØMMET KØBENHAVN

KATOLSK BISPEKONTOR

GL. KONGEVEJ 15
DK-1610 KØBENHAVN V

TELEFON
MAIL

33 55 60 80
jm@katolsk.dk

Næstformanden takker for deltagelse i mødet samt alle foredragsholderne.

Biskoppen: Takker ligeledes alle deltagere. Det var et interessant indlæg omkring konvertering, der giver anledning til gentænkning omkring de nye medlemmer af vores kirke.

Hvordan kan vi leve den autentiske lære? Vi skal tænke på, at mennesker er forskellige – vi er ude mod store udfordringer. Man skal møde mennesker dér, hvor de står og føre dem derhen, hvor de ikke havde drømt om at komme hen.

Vi er en kirke på vandring, ikke med radikale ændringer, men som en vedvarende proces.

Tak til Paul Jørgensen for gennemgang af bispevalg. Processen er ikke mejslet i sten, men kan måske blive ændret. Måske kunne Nuntius bede lægfolk bredt om at komme med forslag, i lighed med Bispekonferencen. Men, det er ikke en opgave Pastoralrådet kan påtage sig.

Tak til Lillian Kristiansen og Søren Clausen. Tak for god ledelse af mødet ved Lea Noval samt for referatagning ved Marianne Larsen.

Tak til Generalvikaren i forbindelse med Pastoralrådsmødet og for arbejdet i dagligdagen. Alle skal vide sig omfattet af takken for deres engagement i PA.

God sommer og god hjemrejse. Hils jeres familier og menigheder.

Vi ses igen i november.

Referent:

Marianne Larsen 21.06.2023

Lillian Kristiansen
Formand

Søren Clausen
Næstformand

Lea Noval
Dirigent